

Speelpleinwerk in Denderleeuw

**Visie op en concrete organisatie van speelpleinwerking
in Denderleeuw**

Jeugddienst

Tel.: 053 66 28 77

jeugd@denderleeuw.be

1. Visie achter speelpleinwerk

Speelpleinwerking is een aparte vorm van jeugdwerk (georganiseerd voor én door kinderen en jongeren). Op deze manier bekeken is speelpleinwerking vergelijkbaar met een traditionele jeugdbeweging zoals Chiro of Scouts, maar met het zwaartepunt van haar werking in de (zomer)vakantie, in plaats van tijdens het werkjaar. Specifiek voor een gemeentelijke speelpleinwerking (60% van alle speelpleinwerkingen in Vlaanderen zijn particuliere VZW's, opgericht uit vroegere patronaten) is natuurlijk de sterke ondersteuning door een beroepskracht en de inbedding in het gemeentelijk apparaat qua beleid en financiering.

Aan de andere kant wordt speelpleinwerk vaak gepercipieerd als een opvanginitiatief. Dit komt vooral voort uit de openingsuren van de meeste speelpleinwerkingen. Het is immers mogelijk om je kind(eren) gedurende een volledige werkdag op de speelpleinwerking te laten verblijven. Het verschil met de – in Denderleeuw reeds bestaande – Buitenschoolse kinderopvang is tweeledig.

- Aan de ene kant heeft het hierboven beschreven aspect van jeugdwerk hier een sterke invloed op. Spelen en plezier staan centraal in de beleving van zowel kinderen en animatoren. Kinderopvang positioneert zich eerder als een veilige, professioneel begeleidde instelling voor kinderen.
- Aan de andere kant voorziet speelpleinwerk in het wegvallen van bepaalde drempels, zodat kansengroepen makkelijker worden bereikt:
 - Speelpleinwerk is goedkoop voor iedereen (financiële drempel)
 - Vooraf inschrijven is niet nodig. (organisatorische drempel)
 - Zo dicht mogelijk benaderen van een openspelsysteem (cfr VDS-visie), waarbij kinderen vrij kunnen kiezen wat ze wanneer gaan doen.

Het succes van de Buitenspeeldag en Roefeldag, die ook volgens deze principes worden georganiseerd, bewijzen dat het weghalen van deze drempels in Denderleeuw wel degelijk effect hebben.

Net zoals lokale jeugdbewegingen een nationale koepel hebben, heeft speelpleinwerk de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS). De VDS voorziet in een visie, ondersteuning van lokale werkingen, vorming van animatoren,... Via hen wordt verder de nadruk op spelen uitgebouwd. De VDS-visie steunt op 3 pijlers:

- respect voor de eigenheid van kinderen
- geloof in de ontwikkeling door het geven van impulsen
- geloof in de zelfstandige ontplooiing van kinderen door het spelen

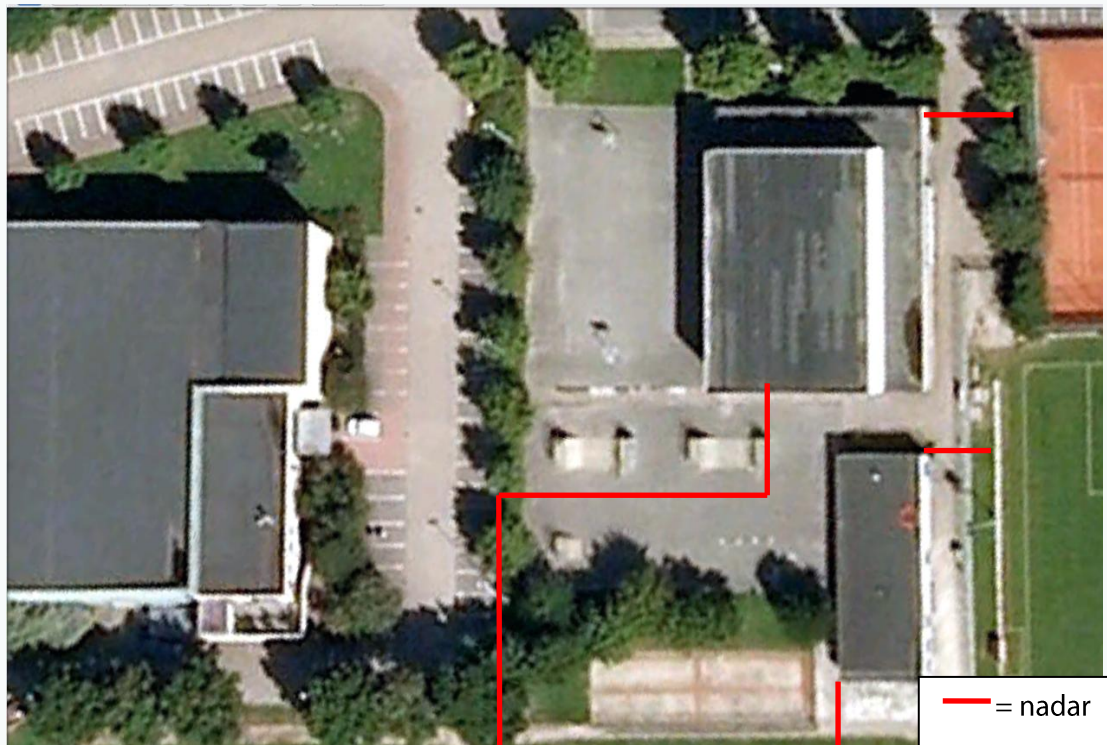
Volgens de VDS zijn er 5 belangrijke factoren die invloed hebben op een kwalitatieve speelpleinwerking. Zij brachten deze onder in het 'speelplein basisschema'. Uitgangspunt is dat aan alle factoren voldoende aandacht moet worden besteed.

2. Organisatie van speelpleinwerk in Denderleeuw

2.1 Locatie

De speelpleinwerking wordt georganiseerd in en rond **Sportzaal Lecompte**.

Het idee is om de zaal in gebruik te nemen en de ruimte erachter (waar de ramps staan) af te sluiten met dranghekken. Onderstaande plannetjes moet duidelijkheid scheppen.

Bedoeling is om de ruimte binnen de nadars overdag als afgesloten, exclusief terrein voor de speelpleinwerking voor te houden. Op deze manier kunnen kinderen uit de buurt nog steeds vrij op de ramps en in de sportkooi komen spelen. Tijdens het weekend verdwijnt de NADAR en eventueel het speelmateriaal dat buiten staat.

Naast dit afgebakend gebied is het voor de kinderen (onder begeleiding) om iets verder toffe locaties op te zoeken. De terreinen rond Sporthal Ottoy en het speelplein aan de Stadionlaan zijn bereikbaar zonder de openbare weg te betreden.

Deze locatie werd gekozen om verschillende redenen:

- Combinatie van grote overdekte ruimte en (afgebakende) buitenspeelruimte
- Mogelijkheid om zonder verkeer andere speelterreinen te bereiken.
- Nabijheid van BKO Lindestraat
Zolang deze BKO-site geopend is, kunnen kinderen eventueel voor vóór- en naopvang in de lindestraat terecht. Er dient geen extra vervoer te worden voorzien om de kinderen naar het speelplein te brengen.
- Nabijheid van sportkampen
Door de gelijklopende uren van sportkampen en speelpleinwerk, kunnen de kinderen kiezen aan welk aanbod ze deelnemen. De ouders moeten zich enkel naar het sportpark begeven om hun kinderen aan het aanbod te laten deelnemen.
- Parkeermogelijkheid

De locatie heeft echter ook nadelen:

- De buitenspeelruimte is niet aantrekkelijk an sich, wat een volledig openspelsysteem onmogelijk maakt.
- Sportzaal Lecompte is enkel in juli beschikbaar.
- De speelpleinwerking breekt als het ware in in de infrastructuur van de basketbalclub. Na de zomer moeten alle sporen van de werking worden verwijderd.

2.2 Periode

De speelpleinwerking gaat door gedurende de **hele maand juli**. Deze periode hangt uiteraard vast aan de beschikbaarheid van de sportzaal.

Uiteraard heeft deze periode voor- en nadelen:

PRO:

- In juli is het vaak makkelijker om 'ervaren' animatoren te vinden. Oudere moni's hebben in augustus vaak 2^e zit.
- Chiro en KSA Welle trekken in augustus op kamp. Buiten de kampvoorbereiding kan eventueel beroep worden gedaan op de leid(st)ers om het speelplein te begeleiden.

CONTRA

- In 2011 valt het bouwverlof volledig in juli (11 juli – 1 augustus). Gezien vele inwoners dan op vakantie vertrekken, komen in deze periode traditioneel minder kinderen naar het speelplein. Zowel in Ichtegem als Oosterzele, de twee speelpleinen waar ik praktijkervaring opdeed, zorgde het bouwverlof voor een halvering van het aantal aanwezige kinderen.
- Chiro en Scouts Denderleeuw trekken in juli op kamp. Zowel de leiding als de leden van deze jeugdbewegingen zijn niet beschikbaar.

2.3 Animatoren

Het speelplein valt of staat met de animatoren. Zowel het aantal animatoren dat kan worden ingezet als het plezier en enthousiasme waarmee zij de kinderen begeleiden, bepalen de kwaliteit van de werking.

In het begeleiden en coachen van moni's ligt de grootste uitdaging voor de jeugddienst. Kort door de bocht kan men stellen dat de animatoren instaan voor de kindjes en de jeugddienst voor de animatoren.

2.3.1 Visie op animatoren

Animatoren vormen binnen het speelplein een even belangrijke doelgroep als de kinderen. Zij vormen een apart publiek van 16 tot 20-jarige jongeren die als volwassenen behandeld willen worden, maar niet op de manier waarop volwassenen dat onderling doen.

Sfeer als motivator

Naast de algemene organisatie – het creëren van het kader – van de speelpleinwerking, is het coachen van animatoren en de animatorenploeg dé belangrijkste taak van de jeugddienst. De bedoeling is om een hechte animatorenploeg neer te zetten die zich met hart en ziel inzet voor het speelplein.

Dit is geen absolute voorwaarde voor een kwalitatieve werking, wel voor een aangename werking die net dat ietsje meer biedt. Het verschil tussen intrinsieke en externe motivatie kan voor verrassende resultaten zorgen.

Om die sfeer te creëren zal heel wat aandacht besteedt worden aan teambuildingmomenten, animatorenactiviteiten,...

Competenties

Meedraaien in een animatorenploeg brengt de animatoren (onbewust) heel wat competenties bij. Naast de vaardigheden die ontwikkeld worden in het kader van het begeleiden van kinderen, doen ze ook ervaring op in het werken in groep.

Vergaderen, voorbereiden, evalueren,... zijn vaak nieuwe concepten voor hen. De ervaring die hier wordt meegenomen, geeft hen een waardevolle voorsprong tegenover leeftijdsgenoten.

Om deze competenties én de intrinsieke motivatie aan te wakkeren, krijgen de animatoren verder veel inspraak in de werking van het speelplein.

2.3.2 Jobstudenten en vrijwilligers

Geld mag zeker niet de belangrijkste motivator voor animatoren zijn. Toch brengt de verloning van animatoren een aantal heikele punten met zich mee.

Carrière op het speelplein

Vaak vormt het een probleem om ervaren animatoren op het speelplein te houden. Eens je 18 bent, verdien je immers een pak meer met een studentenjob als met vrijwilligerswerk (factor $\pm 2,5$).

Daarom wordt er voor geopteerd om een carrièresysteem in te voeren voor de speelpleinwerking, die de verdienste van de animatoren zeer sterk beïnvloedt.

Statuut	Vereisten	Verloning per dag
Monitor	16 jaar worden	€ 20
Stagiair	Animatorcursus gevolgd hebben	€ 20
Vrijwilliger	Positieve stage-evaluatie => animator in het jeugdwerk zijn	€ 30
Jobstudent	- 18 jaar zijn - 'Animator in het jeugdwerk' zijn - 2 weken als vrijwilliger op het Denderleeuws speelplein hebben meegedraaid	€ 80
Hoofdanimator	- 18 jaar worden - 'Hoofdanimator in het jeugdwerk' zijn - 2 weken als vrijwilliger op het Denderleeuws speelplein hebben meegedraaid*	€ 80

Monitoren, stagairs en vrijwilligers

Je kan animator worden op het speelplein in het jaar waarin je 16 jaar oud wordt. Er wordt sterk aangeraden om de cursus 'Animator in het jeugdwerk' te volgen, bij voorkeur via de VDS. Na de cursus volgen 2 weken stage, die je op het speelplein komt doen. Na de stage wordt een animator geëvalueerd door de hoofdmoni en de jeugdconsulent. Bij een positieve beoordeling verkrijgt de stagiair het attest animator in het jeugdwerk. De stagiair wordt op dat moment vrijwilliger.

Jobstudenten

Door de combinatie van 2 weken stage en 2 weken vrijwilliger, hebben moni's bijna mathematisch 2 jaar ervaring in het begeleiden van kinderen voor ze jobstudent kunnen worden. Op die manier blijven de meest geïnteresseerde mensen over en valt er geen 'gat' in de loopbaan van de monitoren.

*Gezien dit jaar nog geen speelpleinwerking doorging, wordt de laatste voorwaarde voor jobstudenten (2 weken vrijwilliger geweest zijn op het speelplein) aangepast.

De vereisten zijn dan: 18 jaar zijn en 2 jaar ervaring hebben als leid(st)er in een (bij voorkeur Denderleeuwse) jeugdbeweging.

De jeugddienst behoudt zich echter de vrijheid om (in de beginjaren) van deze basisregel af te wijken, indien zich een zeer overtuigende kandidaat aanmeldt.

Een laatste opmerking in verband met de jobstudenten is de volgende. Het is zeker niet de bedoeling om 5 mensen vast aan te stellen voor de volledige maand. Indien er meer dan 5 kandidaten zijn, of indien niet alle kandidaten een volledige maand beschikbaar zijn, moet hier immers van kunnen worden afgeweken.

Hoofdanimator

De hoofdanimator vervult een aparte taak binnen de animatorenploeg.

Hij of zij begeleidt de kinderen niet rechtstreeks, maar staat aan het hoofd van de animatorenploeg. De hoofdanimator is verantwoordelijk voor de speelpleinkas, verzorgt de evaluatie van de animatoren en meldt opvallende zaken aan de jeugddienst. Zo vormt de hoofdmoni de schakel tussen de jeugddienst en de animatorenploeg.

Verder is de hoofdanimator het eerste aanspreekpunt voor ouders.

Zeker voor het eerste jaar is het niet evident om hiervoor een geschikte persoon te vinden. Idealiter zoeken we iemand die de volledige maand juli beschikbaar is en een hoop ervaring heeft in het jeugdwerk, bij voorkeur in speelpleinwerk. Aangezien er op dit

moment nog geen animatorenploeg bestaat, is het voor de jeugddienst heel moeilijk in te schatten wie wat in zijn mars heeft. Indien niemand geschikt gevonden wordt, zal de jeugdconsulent zelf instaan voor deze functie.

2.3.3 Infovergadering voor toekomstige animatoren

Nieuwe animatoren worden uitgenodigd op een informatievergadering. Daar worden de afspraken en werking rond de Denderleeuwse speelpleinwerking uit de doeken gedaan. Buiten het doorgeven van informatie wordt dit het eerste teambuilding- en speelmoment. De jeugddienst voorziet in een 'Handboekje voor animatoren' waarin alle praktische afspraken worden opgelijst.

In de toekomst is het de bedoeling dat ervaren animatoren deze vergadering mee voorbereiden. Op de infovergadering van dit jaar is dit nog niet mogelijk en neemt de jeugddienst dit volledig voor zijn rekening. In 2011 zal opdat moment ook voor het eerst gepolst worden naar het extra engagement dat de animatoren eventueel willen nemen.

2.3.4 Kadervorming

Tijdens elke schoolvakantie organiseert de VDS cursussen 'Animator in het Jeugdwerk'. Deze cursussen zijn bedoeld om de eerste stappen in het runnen van een speelpleinwerking onder de knie te krijgen.

Naast de praktische vaardigheden vormen de cursussen ook een onderdompeling in de speelpleinwereld. De animatoren worden uit hun dagelijkse leefwereld gehaald en beleven een (vaak) onvergetelijke week met animatoren uit heel Vlaanderen.

Je kan het animatorattest uiteraard via talloze andere organisaties verwerven. Gezien de cursussen van de VDS specifiek op speelpleinwerk gericht zijn, wordt deze cursus in de eerste plaats aanbevolen aan (toekomstige) animatoren.

Via de kadervormingsubsidies krijgen zij bovendien een aanzienlijk deel van de cursuskosten terugbetaald.

2.4 Algemene organisatie

2.4.1 Dagschema

8u30 – 9u00	onthaal
9u00 – 10u15	Speelblok 1
10u15 – 10u45	pauze
10u45 – 12u15	Speelblok 2
12u15 – 13u30	middagpauze
13u30 – 14u45	Speelblok 3
14u45 – 15u15	pauze
15u15 – 16u30	Speelblok 4
16u30 – 17u00	Afsluiter

Een speelpleindag bestaat uit 4 speelblokken van een uur en vijftien minuten. Tijdens elk speelblok kunnen de kinderen kiezen uit 3 verschillende activiteiten. De kinderen zijn wel verplicht om een keuze te maken. Gezien het gebrek aan speelprikkels is het immers onmogelijk om vrij spel toe te laten. Indien het mogelijk is om binnen het budget voldoende speelmateriaal te voorzien, kan eventueel geopteerd worden om in speelblok 3 toch vrij spel toe te laten.

De verplichte deelname aan vooropgestelde activiteiten verklaart ook waarom de speelblokken kort worden gehouden. Zo hoeft een kind nooit lang 'tegen zijn zin te spelen'. Uiteraard is het ook mogelijk om dezelfde activiteit over 2 blokken te spreiden. Elke activiteit wordt ingeleid door middel van een toneeltje.

Tijdens elke pauze mogen de kinderen vrij spelen en krijgen ze een drankje en/of koekje aangeboden. Intussen hebben de animatoren tijd om het volgende spelblok voor te bereiden.

2.4.2 Werking

Weekwerking

De werking van het speelplein wordt per week bekeken. Elke week loopt volgens een 'vast' stramien:

- Animatoren worden aangesteld per week.
- Ook de mens(en) waarmee zij samen begeleiden blijven de hele week dezelfde.
- Elke donderdag doen we een speciale activiteit. (grabbelpas of niet?)
- Elke dag krijgt een thema, waarbinnen de aangeboden activiteiten vallen. Op donderdag hoeft geen thema gekozen te worden.

Vorbereiding van de activiteiten

Op vrijdagavond wordt de voorbije speelpleinweek geëvalueerd. Op deze vergadering worden ook de animatoren voor de volgende week uitgenodigd.

Na de evaluatie worden de dagthema's voor de volgende week gekozen en de verschillende speelblokken ingevuld. De animatoren werken deze invulling tijdens het weekend verder uit en brengen hun voorbereiding maandagochtend mee.

Evaluatie

Na elke speelpleindag wordt een kort evaluatiemoment gehouden. Zo kan kort op de bal worden gespeeld en kunnen praktische afspraken voor de dag erna nog worden gemaakt.

Op vrijdag wordt de volledige week onder de loep genomen en is er tijd voor evaluatie van stagairs en animatoren.

De evaluaties worden begeleidt door de hoofdanimator.

Praktisch voor ouders

Het is mogelijk om te kiezen voor een halve of volledige dag speelpleinwerking.

Ouders kunnen hun kinderen brengen tussen 8.30u – 9.00u en 13.00u – 13.30u

Ouders kunnen hun kinderen ophalen tussen 12.00u – 13.30u en 16.45u – 17.00 u

Een halve dag speelplein kost € 3, voor een volledige dag wordt € 4 aangerekend. Er hoeft niet op voorhand ingeschreven te worden en er is geen inschrijvingslimiet. Op de jeugddienst kunnen wel speelpleincheques worden aangekocht. Zo wordt getracht de cash flow en de wachtrij op het speelplein zelf te reduceren. De jeugddienst voorziet in een standaardinschrijfformulier dat bij het eerste speelpleinbezoek moet worden afgegeven.

2.4.2 Samenwerking met andere diensten

BKO

De mogelijkheid wordt bekeken om via de BKO voor- en naopvang te voorzien bij de speelpleinwerking.

Technische dienst

Voor verschillende zaken zal een beroep worden gedaan op de technische dienst:

- Herstellen van materiaal
- Herstellingen aan de sportzaal
- Vervoer materiaalmagazijn.

2.6 Tijdslijn

2.6.1 Maart 2011

Animatorenwerving

- Brief naar alle 15 tot 18-jarigen in Denderleeuw
- Extra schrijven voor
 - o leiding en oudste leden jeugdbewegingen
 - o jongeren die in 2008 – 2011 een aanvraag indienden voor kadervormingssubsidies

Informatievergadering voor animatoren (17/18 maart)

2.6.2 April 2011

6 april: Buitenspeeldag

Kadervormingscursussen VDS voor animatoren

Bekijken kandidaturen vrijwilligers en jobstudenten

Uitwerken planning animatoren

2.6.3 Mei 2011

Teambuilding animatoren?

2.6.4 Juni 2011

Examens

25 juni: roefeldag

2.6.5 Juli 2011

1 juli: Opzetdag

- Klaarzetten speelplein
- Vormingsmoment animatoren

4 juli – 29 juli: speelpleinwerking

- 4 juli: feestelijke opening

- ??? juli: open speelpleindag (afh. van datum VDS)
- 29 juli: slotdag

Inspraakmomenten voor kinderen en ouders

2.6.6 augustus 2011

1 – 5 augustus: afhandelen praktische beslommeringen

Evaluatie

Animatoren verwenmoment?

2.6.7 september 2011

1e samenkomst stuurgroep?

Gemeente Denderleeuw

Alfons De Cockstraat 1
9470 Denderleeuw
Tel. 053 640 640
gemeentebestuur@denderleeuw.be
www.denderleeuw.be